

Obrazac Metodičkih preporuka za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda predmetnih kurikuluma i međupredmetnih tema za osnovnu i srednju školu	
OSNOVNI PODATCI	
Ime i prezime	Nikolina Golub
Zvanje	mag. educ. his
Naziv škole u kojoj ste trenutačno zaposleni	OŠ „Klinča Sela“
Adresa elektroničke pošte	nikolinapucar@gmail.com
Naslov Metodičkih preporuka	Zašto i kako je čovjek počeo pisati
Predmet (ili međupredmetna tema)	Povijest
Za međupredmetnu temu navesti u okviru kojeg nastavnoga predmeta, sata razrednika ili izvannastavne aktivnosti se izvodi.	
Razred	5.
OBVEZNI ELEMENTI	
Odgojno-obrazovni ishod (oznaka i tekst iz kurikuluma predmeta ili međupredmetnih tema objavljenih u NN)	POV OŠ C.5.1. Učenik obrazlaže važnost širenja izuma i tehnologije u prapovijesti i starome vijeku.

Tijek nastavnog sata	<p>AKTIVNOST 1: Učenici u digitalnoj aplikaciji razvrstavaju vještine, odnosno postignuća do kojih je čovjek došao prema vremenskom periodu na prapovijest i povijest.</p> <p>AKTIVNOST 2: Učenici gledaju, čitaju i slušaju animaciju koja objašnjava kako i zašto je čovjek počeo pisati, uživljavaju se u kontekst vremena te samostalno pišu primjere klinastog pisma i hijeroglifa te na temelju onoga što su vidjeli, pročitali, čuli i iskusili odgovaraju na postavljena pitanja.</p> <p>AKTIVNOST 3: Učenici uz pomoć izlazne kartice provjeravaju jesu li postigli očekivane ishode.</p>
Opis svih aktivnosti (što rade učenici, a što učitelj/nastavnik)	<p>AKTIVNOST 1: Učitelj poziva učenike da se prisjetе što su naučili na samom početku školske godine; <i>kako se snalazimo u prošlosti, koja povijesna razdoblja postoje, na koji način se određuju granice između pojedinih povijesnih razdoblja?</i> Potom učenici rješavaju zadatak izrađen u digitalnom alatu learningapps. https://learningapps.org/watch?v=pjv3kuctt19</p> <p>Razvrstavaju slike vještina, odnosno postignuća do kojih je čovjek došao prema vremenskom periodu na prapovijest i povijest. Nakon što ispravno razvrstaju sve slike, dolaze do pitanja: „Savladavanjem koje vještine ZAPOČINJE 'prava' povijest?“ Aktivnost završava kada svi učenici dođu do ispravnog odgovora – otkrićem pisma.</p> <p>Učitelj nadgleda rad, ako je potrebno daje dodatne upute i pojašnjenja, potiče sve učenike da rade zadani zadatak.</p> <p>AKTIVNOST 2: Učenici gledaju, čitaju i slušaju animaciju izrađenu u digitalnom alatu Animatron.</p> <p>https://publish.animatron.io/b957175d33a2506ce8d2e9d6?w=640&h=360&a=0&r=0&c=1</p> <p>Kada dođe vrijeme za zadatak ili se pojavi pitanje, zaustavljaju animaciju te rade ono što se od njih traži; učitavaju internet stranicu koja omogućuje pisanje svog imena na klinastom pismu/hijeroglifima, pišu primjere klinastog pisma/hijeroglifa na odgovarajuću podlogu, odgovaraju na pitanja.</p> <p>Učitelj moderira rad; zaustavlja animaciju kada je potrebno, pomaže učenicima ukoliko imaju problema s izvršavanjem nekog dijela zadatka, dijeli učenicima glinu i štapiće za pisanje klinastog pisma, potiče učenike na aktivnost i ohrabruje ih da izvrše zadatak, daje dodatna pojašnjenja te ukoliko je potrebno podpitanjima vodi učenike do odgovora na pitanja u animaciji.</p> <p>Po završetku aktivnosti učitelj sakuplja glinene pločice koje su učenici izradili, stavlja ih na sušenje te se kasnije mogu prikazati na razrednoj i/ili školskoj izložbi. Isto tako mogu se koristiti kao primjer povijesnog izvora u slijedećoj generaciji.</p> <p>AKTIVNOST 3: Učenici procjenjuju svoje znanje pomoću listića za procjenu.</p>

	Ako znaš odgovor stavi znak + , ako ne znaš stavi ?
	Zašto su ljudi počeli pisati?
	Koje je najstarije poznato pismo?
	Kako se zovu egipatski sveti znakovi?
	Što znači pojam ‘slikovno pismo’?
	Koja je bila prva podloga za pisanje?
	Zašto su ljudi počeli proizvoditi papirus?
	Koja je prednost glasovnog nad slikovnim pismom?
	Učenici uspoređuju lističe za procjenu u parovima te zajedno pokušavaju doći do odgovora koji im nedostaju. Nedoumice koje ostanu i nakon toga rješavaju se na razini razreda uz pomoć i vodstvo učitelja.
Sadržaji koji se koriste u aktivnostima	Ponavljanje povijesnih razdoblja i kronologije čovjekova napretka pomoću digitalnog zadatka izrađenog u alatu Learningapps Animacija izrađena u digitalnom alatu Animatron Internet stranica 'Penn Museum'; pretvarač latiničnog zapisa u klinasto pismo odnosno hijeroglifne Listić za procjenu
Primjeri vrednovanja za učenje, vrednovanja kao učenje ili naučenog uz upute	Vrednovanje za učenje: Učenik tijekom nastavnog sata nakon manjih etapa učenja dolazi do zadatka i/ili pitanja te na temelju vlastite spremnosti da izvrši zadatak i/ili odgovori na pitanje može procijeniti koliko je uspješan njegov proces učenja i treba li mijenjati strategiju; koncentriranije slušati, čitati u sebi uz slušanje, vratiti se na dio sadržaja koji mu je nejasan, zatražiti pomoć drugog učenika ili učitelja. Učitelj tijekom cijelog sata nadgleda rad učenika te im daje pravovremenu i

	<p>konstruktivnu povratnu informaciju kako bi rezultat učenja bili što uspješniji.</p> <p>Vrednovanje kao učenje: Učenik na temelju listića za procjenu najprije samovrednuje svoje učenje, a potom slijedi i vršnjačko vrednovanje najprije u parovima a zatim i na razini razreda. Uz vršnjačko vrednovanje u ovom primjeru usko je vezana i vršnjačka pomoć koju bi učenici trebali usvojiti kao redovnu strategiju učenja.</p> <p>Vrednovanje naučenog: Učitelj može ocijeniti učenike na temelju listića za procjenu.</p>
Razrađeni problemski zadaci, zadaci za poticanje kritičkog razmišljanja, kreativnosti i/ili istraživački zadaci; ovisno o predmetu i nastavnoj temi	<p>Zadatak razvrstavanja čovjekovih vještina/postignuća u odgovarajuće povijesno razdoblje; učenik treba prepoznati koju vještinu/postignuće predstavlja koja slika</p> <p>Pretvaranje latiničnog zapisa svog imena u klinasto pismo odnosno hijeroglifne uz pomoć aplikacije na internet stranici</p> <p>Pisanje klinastog pisma na pločice svježe gline pomoću zašiljenih štapića; pisanje hijeroglifa</p> <p>Odgovaranje na pitanja na temelju zaključaka izvedenih iz vlastitog iskustva</p>
DODATNI ELEMENTI¹	
Poveznice na više odgojno-obrazovnih ishoda različitih predmeta ili očekivanja međupredmetnih tema	<p>uku C.2.2. 2. Slika o sebi kao učeniku. Učenik iskazuje pozitivna i visoka očekivanja i vjeruje u svoj uspjeh u učenju.</p> <p>uku C.2.3. Učenik iskazuje interes za različita područja, preuzima odgovornost za svoje učenje i ustraže u učenju</p> <p>uku C.2.4. Učenik se koristi ugodnim emocijama i raspoloženjima tako da potiču učenje i kontrolira neugodne emocije i raspoloženja tako da ga ne ometaju u učenju</p> <p>uku D.2.2. Učenik ostvaruje dobru komunikaciju s drugima, uspješno surađuje u raznim situacijama i spreman je zatražiti i ponuditi pomoć.</p> <p>ikt A.2.1. Učenik prema savjetu odabire odgovarajuću digitalnu tehnologiju za obavljanje zadatka.</p> <p>ikt A.2.2. Učenik se samostalno koristi njemu poznatim uređajima i programima.</p> <p>ikt A.2.3. Učenik se odgovorno i sigurno koristi programima i uređajima.</p> <p>Ikt C.2.2. Učenik uz učiteljevu pomoć ili samostalno djelotvorno provodi jednostavno pretraživanje informacija u digitalnome okružju.</p> <p>osr. A.2.3. Razvija osobne potencijale</p>

¹ Sastavni elementi prijave koji omogućuju dodanu vrijednost provedbi javnog poziva. Nisu obavezni, ali nose dodatne bodove u skladu s kriterijima procjene Metodičkih preporuka.

	<p>osr. A.3.1. Razvija sliku o sebi</p> <p>OŠ HJ A.6.1. Učenik govori i razgovara o pročitanim i poslušanim tekstovima.</p> <p>OŠ LK A.5.2. Učenik demonstrira fine motoričke vještine uporabom i variranjem različitih likovnih materijala i postupaka u vlastitome likovnom izražavanju.</p>						
Aktivnost u kojima je vidljiva interdisciplinarnost	<p>Hrvatski jezik - Učenici uspoređuju slikovna s glasovnim pismom te uviđaju zašto je i kako nastalo pismo kojim se svakodnevno služe te ga mogu bolje razumijeti i cijeniti; učenici prepoznaju pismo (pismene zapise različite vrste, uključujući književna djela, lektiru) kao neprocjenjivo važne za ljudsku kulturu i civilizaciju.</p> <p>Likovna kultura – Učenici izrađuju glinene pločice; uviđaju drugu mogućnost korištenja gline osim za izrađivanje skulptura ili uporabnih predmeta.</p>						
Aktivnosti koji obuhvaćaju prilagodbe za učenike s teškoćama	<p>Prilagođeni zadatak razvrstavanja vještina, odnosno postignuća do kojih je čovjek došao prema vremenskom periodu na prapovijest i povijest:</p> <p>https://learningapps.org/watch?v=pnqvkosdt19</p> <p>Prilagođeni listić za samoprocjenu:</p> <div style="border: 1px solid #0070C0; padding: 5px; margin-bottom: 10px;"><p>Ako znaš odgovor stavi znak + , ako ne znaš stavi ?</p></div> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"><tr><td style="padding: 5px;">Koje je najstarije poznato pismo?</td><td style="width: 50px; padding: 5px;"></td></tr><tr><td style="padding: 5px;">Kako se zove egipatsko pismo?</td><td style="width: 50px; padding: 5px;"></td></tr><tr><td style="padding: 5px;">Koje pismo se pisalo na glinenim pločicama?</td><td style="width: 50px; padding: 5px;"></td></tr></table>	Koje je najstarije poznato pismo?		Kako se zove egipatsko pismo?		Koje pismo se pisalo na glinenim pločicama?	
Koje je najstarije poznato pismo?							
Kako se zove egipatsko pismo?							
Koje pismo se pisalo na glinenim pločicama?							

	Koje pismo se pisalo na papirusu?	
	Koja je pismo jednostavnije, glasovno ili slikovno?	
Aktivnosti za motiviranje i rad s darovitim učenicima	Dodatni zadatak za darovite učenike i/ili one koji žele znati više: https://learningapps.org/display?v=py25egfxn19 	
Upute za kriterijsko vrednovanje kompleksnih i problemskih zadataka i/ili radova esejskoga tipa	-	
Projektni zadaci (s jasnim scenarijima, opisima aktivnosti, rezultatima projekta, vremenskim okvirima)	-	
Poveznice na multimedijске i interaktivne sadržaje		

<https://learningapps.org/watch?v=pjv3kuctt19>

<https://learningapps.org/watch?v=pnqvkosdt19>

<https://publish.animatron.io/b957175d33a2506ce8d2e9d6?w=640&h=360&a=0&r=0&c=1>

<https://learningapps.org/display?v=py25egfxn19>

Prijedlozi
vanjskih izvora i
literature

<https://www.penn.museum/cgi/cuneiform.php>

<https://www.penn.museum/cgi/hieroglyphsreal.php>

<https://povijest.hr/nadanasnjidan/pronaden-cuveni-kamen-iz-rosette-1799/>

OPAČIĆ, J., Vid, *Iščezle civilizacije*, Mozaik knjiga, Zagreb, 2009.

Ministarstvo
znanosti i
obrazovanja

